

**ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

**ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ТУРИЗМУ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ВИЖНИЦЬКИЙ»

**ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН І ЗДОРОВ'Я ЖИТЕЛІВ
МІСЬКИХ ЕКОСИСТЕМ
Горбуновські читання**

(м. Чернівці, 5-6 травня 2016 року)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Чернівці

«Місто»

2016

ОЦІНКА ЯКОСТІ ДОВКІЛЛЯ З ВИКОРИСТАННЯМ PHOLCUS PHALANGIOIDES (FUESSLIN, 1775) (ARANEAE: PHOLCIDAE)

М.І.Федоряк, Д.В.Федоряк, О.О. Перепелиця

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

58029, Чернівці, вул. О.Кошового, 2,

E-mail: perepelutsya.olesia@gmail.com

It was found that *Ph. Phalangioides*, in comparison with other species from the genus, is characterized by the widest range of habitats and absence of high positive biological restriction to a specific type of room.

Всебічний контроль за станом біосфери, перевірка ефективності природоохоронних дій є важливими практичними завданнями, для реалізації яких дедалі ширшого застосування набувають методи біоіндикації. Доведена здатність окремих тварин із різних систематичних груп і середовищ існування адекватно відображати рівень антропогенного впливу. Особливої уваги заслуговують еусинантропні види, які постійно перебувають під впливом тих же чинників, що й людина, яка близько 80 % часу проводить у житлових та виробничих приміщеннях. Попередні наші дослідження засвідчили, що у складі доміантних ядер угруповань павуків приміщень міст України переважають павуки роду *Pholcus*, пошук серед яких модельного виду для індикації стану приміщень і зумовили актуальність роботи. Мета роботи – виявити перспективний вид павуків для біоіндикації екологічного стану приміщень та обґрунтувати методичні аспекти його застосування. Аналізували матеріал, зібраний у техногенно забруднених приміщеннях п'яти промислових підприємств: ВАТ «Чернівецький ремонтно-механічний завод», ВАТ «Цегельний завод № 1», ВАТ «Чернівецький олійно-жировий комбінат», ВАТ «Чернівецький міський молочний завод», ВАТ «Чернівецький хлібокомбінат». Для порівняння (контроль) збирали павуків у приміщеннях без вираженого впливу промислових забруднень – під'їзди житлових будинків Садгірського і Центрального ландшафтних районів м. Чернівці. Зібраних павуків фіксували у 80 % спирті. Розраховували показник ступеня відносної біотопічності приуроченості видів F_{ij} (Песенко, 1982). Значення показника для *Ph. Phalangioides* змінювалося від -0,46 (ВАТ «Чернівецький олійно-жировий комбінат») до 0,07 (житлові будинки Садгірського ландшафтного району). Оскільки значення в інтервалі $1 < F_{ij} > 0$ інтерпретують як негативну, а $0 < F_{ij} > 1$ – як позитивну відносну приуроченість виду до j-го місцеіснування, можна зазначити, що для *Ph. Phalangioides* встановлено негативну відносну біотопічну приуроченість до таких місцеіснувань, як ВАТ «Чернівецький олійно-жировий комбінат», ВАТ «Чернівецький ремонтно-механічний завод» і ВАТ «Цегельний завод № 1», тоді як для інших – слабку позитивну відносну біотопічну приуроченість. Отже, порівняно з іншими видами роду, *Ph. Phalangioides* характеризується максимально широким спектром місцеіснувань і відсутністю високої позитивної біологічної приуроченості до певного типу приміщень.